הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר טהרה

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות כלים

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות כלים

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-כלים/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ז 4
הלכה א 4
הלכה יד 4
פרק יד 4
הלכה ט 4
הלכה יב 4
פרק טז 5
הלכה ב 5
פרק יט 5
הלכה ט 5
פרק כ 5
הלכה יז 5

פרק ז

הלכה א

התפילין משיגמור הקציצה אע"פ שהוא עתיד לתת בה את הרצועה מקבלת טומאה. הכ"מ לא הראה מקור לזה אבל הדברים מבוארים בתוספתא דכלים ב"ב ריש פ"ד דאיתא שם תפילה אימתי מקבלת טומאה משתגמר מלאכתה קיצעה אע"פ שהוא עתיד ליתן בה את הרצועה טמאה:

הלכה יד

תפילה שנטמאת מאימתי טהרתה כו'. הכ"מ השמיט לציין מקורו, ודברי רבינו הללו הם סיפא דההיא תוספתא שהבאתי לעיל בהל"א ומאימתי טהרתה של יד משיתיר משלש רוחות ושל ראש משיתיר משלש רוחות ובין קציעה (כ"ה שם בתוספתא אבל הגר"א ז"ל גרס שם קציצה והוא כדברי רבינו) לחברתה:

פרק יד

הלכה ט

וכמה יהיה בנקב אם היה בכלי שטף במוציא זיתים ואם היה בכלי חרס העשוי לאוכלין שיעורו כזיתים והעשוי למשקין שיעורו בכונס משקה. ובהשגות א"א זה ההפרש לא נמצא בשום מקום לענין צמיד פתיל כו'. וכתב ע"ז הכ"מ ודעת רבינו שכל נקב שמוציאו מתורת כלי הרי הוא כשבר כלי ואינו מציל בצמיד פתיל ע"כ, אולם גם הוא לא הראה שום מקור לדברי רבינו הללו. ובאמת כל דברי רבינו בהלכה זו מבוארים בתו"כ שמיני פרשתא ז' ברייתא ז' אל תוכו כשיפול לתוכו טמא ולא כשיפול לתוך תוכו כיצד כו' עד ברייתא ט' יכול אע"פ שניקבה ת"ל כל אשר בתוכו יטמא וכמה הוא שיעורו של נקב בכלי חרס בכונס משקה ובכלי שטף במוציא זיתים ע"כ ומבוארים דברי רבינו. ספר מי נפתוח:

הלכה יב

החמת והכפישה כו'. הכ"מ השמיט לציין מקורו והוא תוספתא בפ"ו דכלים מס' ב"ק החמת והכפושה שנפחתו במוציא רימונין אע"פ שבטלו מתורת הכלים מצילין באהל השרץ. ומש"כ רבינו והוא שיהיה הפחת למעלה כו' נלמד מדין כוורת פחותה שהביא רבינו בהי"א דאינה מצלת וה"ה הכא כשהפחת למטה:

פרק טז

הלכה ב

תנור שנטמא כו' חילקו לשנים אחד גדול ואחד קטן הגדול טמא והקטן טהור חילקו לשנים בשוה כל אחד מהן טמא לפי שאי אפשר לכוין אבל טבלא של חרס שיש לה דופן שנחלקו לשנים טהורה ואם היה אחד גדול ואחד קטן הגדול טמא. וכתב הכ"מ חילקו לשנים בשוה בפ"ב דבכורות עלה י"ז ומש"כ אבל טבלא של חרס כו' ולא הראה שום מקור לזה. ובאמת דברי רבינו הם משנה ערוכה בפי"ב דכלים משנה ו' דאיתא שם ארבעה דברים ר"ג מטמא וחכמים מטהרין וכו' וטבלא שנחלקה לשנים ומודים חכמים לר"ג בטבלא שנחלקה לשנים אחד גדול ואחד קטן שהגדול טמא והקטן טהור, וביאר שם רבינו בפיה"מ דטבלא שנחלקה לשנים הוא טבלא של חרס שיש לה לבזבזים וכתב שם והלכה כחכמים ומבוארים דברי רבינו וע"ש בתוי"ט שהקשה דמ"ש מתנור דאם חילקו לשניהם בשוה שניהם טמאין וכתב לחלק, וע"ש בתוספות רעק"א דסיים בצ"ע עכ"פ דברי רבינו מבוארין במשנה:

פרק יט

הלכה ט

וכן גסטרא שנפחתה כו'. הכ"מ השמיט לציין מקורו אבל דברי רבינו לקוחין מהתוספתא דכלים ב"ק פ"ג חבית שנפחתה כו' ואם היתה גסטרא הר"ז טהורה שלא אמרו שירין לשירין אלא שירין לכלים ע"ש:

פרק כ

הלכה יז

החוט שהשילו למחט כו'. וכתב הכ"מ החוט שהשילו כו' עד מן הקשר ולחוץ אינו חיבור תוספתא פט"ז אלא שיש בה חסרון, וכוונתו להתוספתא דכלים ב"מ פ"ט שזה הפ' ט"ז דכלים, והנה שם לא נמצא רק הדין שכתב רבינו בהחוט שהשילו למחט וכן מש"כ רבינו בדין חבל שקשור בחרס אבל מש"כ עוד רבינו ואין החוט כולו חיבור לבגד כו' וכן מש"כ רבינו בדין החוט שפירש מן הבגד לא נמצא שם ולזה נראה שכיון הכ"מ במש"כ אלא שיש בה חסרון כוונתו ששני הדינים אלו שכתב רבינו לא נמצאו שם בהתוספתא אבל באמת אין כאן שום חסרון ודברי רבינו בשני הדינים הללו נובעים מהתוספתא דכלים ב"ב פ"ה דאיתא שם חוט שפירש מן הבגד אפי' מאה אמה כולו חיבור אחד

וזה שהוא תפור בו כל שהוא צורך התפירה חיבור וכל שאין צורך התפירה בו אינו חיבור ומבוארים דברי רבינו גם בשני הדינים הנ"ל ורבינו השכיל לחבר שתי התוספתות האלו יחד ללמדנו דמש"כ בתוספתא הראשונה הכניסו לבגד החוט חיבור לבגד הוא רק בשהוא צורך התפירה: